

BENCZÉDI FERENC

A JÓ PÁSZTOR

Jn 10,11

Amikor Jézus a jó pásztorról beszél, arra a szolgálatra gondol, amely az egyént és a közösséget arra ösztönzi, hogy többet tegyen a pusztá kötelességénél.

Jézus minden tanításából a jónak a rossz feletti győzelmében vetett hitének az ereje sugárzik. Egész munkásságát ez a derű, optimizmus hatja át. Bármerre jár, bármit mond, árad belőle, lényéből ez a hitet, bizalmat sugárzó erő, amely magával ragadja a csüggedőt, reménységet ad a kétségek között vívódónak. Az egyik nagy teológus szépen fogalmazza meg ezt a lelkéből sugárzó erőt, amikor így ír róla: „Mint a szivárvány, úgy az ő vidámsága, öröme is varázserejét attól nyeri, hogy elmúlt viharok sötét felhőin tűnik fel. Amikor a bajok tetőfokra emelkedtek, — az utolsó vacsoránál — öröme mégis sértetlen volt. Az ilyen emberek voltak emberiségünknek az örömhözói és Jézus közöttük a Mester. Örömet talált az élet földi szépségeiben..., hogy taníthatta a népet, jól esett bízni tanítványaiban, Judást sem véve ki. Legyőzhetetlen lélek volt“. (Fosdick)

Ez a belső erő, lelkület az, amely megmarad ma is, ha a jó pásztorról szóló tanítását olvassuk; legtökéletesebb fokon találkozunk itt a jóság és a hűség, az ember és az Isten szolgálatára.

Ennek a szolgálatnak bent a szívünkben, lelkünkben és gondolatunkban kell kezdődnie és kisugárzásainak, megvalósulásainak cselekedeteinkben kell megnyilatkoznia. A cselekedetek gondolatokból származnak, és a szavak és tettek tesznek bizonyosságot arról. Ezt az örökös, vigyázó, — a közösség és egyén sorsát szívében hordozó szolgálatot — a jó pásztor alakjában határozza meg.

1. A pásztor akarata sohasem juthat ellentétbe a nyáj érdekeivel. Függetleníteni magát a pásztor vezetésétől, bölcsességétől annyi a nyájnak, mint a veszedelemben rohanni vakon. Pásztor és nyáj között a legmélyebb érdekközösségnek kell fennállania. Úgy is mondhatnánk: a nyáj sorsa a pásztor, a pásztor sorsa a nyáj.

Ezt hangsúlyozza Jézus, valahányszor hasonlítja munkáját a pásztorehöz. Amikor szembe helyezi magát népe uralkodó vezetőivel, kik irányító befolyásukat önző céljaik és érdekeik elérésére és nem a nép boldogítására használják fel, — élesen különbséget tesz a pásztor és a béres között. Mert lehet a juhoknak olyan vezetőjük is, aki számára közzömbös a juhok sorsa. Az ilyen nem pásztor, csak béres, aki ha megkapta bérért, nincs gondja többé a juhokra. Ha veszedelem támad, első dolga saját bőrének mentése, a nyáját aztán széttöpheti a farkas. Más a pásztor,

a jó pásztor. Neki egész élete össze van forrva a nyájával. Ha nyája elvész, mindene oda van. Múltjának minden fáradsága, jelenének minden érdeke és jövőjének reménysége nyájában van. Ezért nem fut el, ha látja a veszedelmet, ha jön a farkas. Ezért adja „a jó pásztor életét a juhokért“.

2. De nemcsak a nyáj egészére vigyáz; az igazi pásztornak van szeme külön megfigyelni nyájának minden tagját: „Ismerem az enyéimet és engem is ismernek az enyéim“. Eszreveszi, ha valamelyik el-lankadt és biztatja a fásasztó úton. Meglátja a vigyázatlant, s figyelemmel kíséri, hogy el ne tévedjen. Ha beteg, ha felsebzi lábát, orvosolja sebeit. Megérti, ha hangjuk panaszt vagy örömet fejez ki.

A jó pásztor gondoskodásával örködött Jézus övéi felett. Jól tudta, hogy mikor gyengül hitük, s erősítette őket. Észrevette, ha a környezet romboló hatása kikezdte életüket s féltő szeretettel óvta őket a „farizeusok kovászatól: a képmutatástól“. Mikor az élet sodrában megfogyatkozni látta hitüket, félrehívta őket a csendes magányba pihenni, erőt gyűjteni. És amikor közeledett az elválás órája, mennyi szeretettel és gyöngédséggel vigasztalta, erősítette őket, mondván: „Nem hagylak titeket árvákul... békességet adok néktek“.

3. De nemcsak ő „ismerte övéit“, hanem tudta, hogy „engem is ismernek az enyéim“. Meg volt győződve, hitte azt, hogy „hallgatnak az én szómra és követnek engem“. Bizott bennük és meg volt győződve, hogy „ők is bíznak benne“. Mert a nyáj nem azért követi pásztorát, hogy fél tőle, hanem azért, mert bízik benne, tudja, hogy élete, fennmaradása védelme pásztoránál van biztosítva. És ragaszkodnak hozzá az életösztön bizalmával... Így érthetjük meg azoknak az első találkozásoknak a történetét, amelyek megnyitották előttük az ő követésének útját. A kölcsönös bizalom delejes árama kapcsolta össze őket. Megismerkedtél vele, elhangzott egy röpke hívás: „Kövess engem“, s ez elég volt arra, hogy mindenüket otthagya utána menjenek. A Jézustól feléjük sugárzó jóság, szeretet hatására megpendült bennük egy húr, mely reménységről, jobb életről, igazabb életről zengett és siettek hozzá, hogy megújuljanak. Nyugtalan, lázas lelkeket vonzott magához az ő szeretete, békessége, melynél nyugalmat reméltek, tisztább, igazabb életet és megszólalt bennük a vágy: „láttni akarjuk őt“.

A jó pásztorban nincs álnokság, számítás, kétszínűség, a jó pásztor-ság a hűségben nyilvánul meg. Az alapfeltétel az, hogy hűséges maradjon nyájához, annak minden egyes tagjához mindhalálig. És akik hűek tudtak maradni, azok rájöttek, hogy nem csalta meg lelkük, mely Jézusról bizonyosságot tett; minél többet voltak vele, annál inkább megbizonyosodtak, érezték, tapasztalták, hogy jó pásztor ő... s aki így él, az soha meg nem szégyenül.

Egyének, közösségek életében a legszomorúbb időszakok azok voltak, amikor az ember a pásztor-ság gondolatát eldobta magától és kaini cinizmussal így védekezett: „Avagy őrizője vagyok-e az én felebarátomnak“. Pedig egyetemes emberi vágy ma is, hogy szeressék, megértsék, gondot viseljenek rá, mint a jó pásztor az ő juhaira. Vonatkozik ez egyéni, közösségi, felekezeti, egyházi és családi életünkre egyaránt. Sokan ezt a megújulást kívülről várják, a politikai, gazdasági és társadalmi élet megújulásától. Bizonyára ezek is nagyban hozzájárulnak életünk megújulásához. De ha az ember belsőleg: gondolkozásában, érzéseiben, külsőleg cselekedeteiben a régi béklyók szorításában marad, ha önzők, gyűlölködők és hatalomra törők maradunk, akkor tovább pusztít, veszélyeztet

a „béres“ szellem és magatartás. Babits Mihály egyéni és közösségi sorunkra gondolva ezt így juttatja kifejezésre: „Ki farag bennünket valaha egészre, ha nincs kemény vésőnk, hogy önmagunkat vésse? Ha nincs kalapácsunk szüntelenül dúló, legfájóbb mélyünkbe belefűrő fűrő! Oh hány éles vasnak kell rajtunk faragni, amíg méltók nem leszünk, hogy az ég királya beállítson majdan szobor csarnokába, — Krisztus Urunk segíts meg!! Megújulást hozó szent pillanatok azok lesznek, amikor a jó pásztorlás gondolata lelkész és gyülekezet életében cselekedetté válik. A jó pásztor lelkületével mindig késznek kell legyünk a szolgálatra. Ezt a lelkületet, belső parancsot elsősorban mi lelkészek önmagunkra vonatkozóan is kötelezőnek kell tartanunk. Ebben van megújulásunk. Ámen.

SZOMBATFALVI JÓZSEF

AZ IGÉRET FÖLDJE

4 Móz 14,21—23

2 Tesz 2,16—17

Már negyven esztendeje tart vándorlásuk. Mindenki emlékszik még a csodás pillanatokra, amikor Mózesnek, az Isten emberének vezetésével az ígért földje reménységében elindultak. A csodák felejthetetlenek: az égő csipkebokor, a fáraó akarátának megtörése, a Vörös tengeren való átkelés, a tűz és felhőoszlop, üldözőinek pusztulása, mintha mindenki átélte volna ezen eseményeket, úgy emlékeznek rá. A később születettek is oly sokat hallottak, hogy már úgy tűnik, ott voltak ők is. Ott a pusztában, amikor napokig éheztek és csak homoktengert láttak maguk körül. Elcsigázottan, utolsó erejüket megfeszítve vonszolták testüket, az út pora recsegett foguk között, kicserepezett ajkuk víz után sóhajtott, és csak mentek, mentek korgó gyomorral, szomjas ajakkal, nyomukban az útnak pora száll, előttük délibábként bőségesen terített asztalok és csobogó forrás lebeg. Emlékeznek aztán az újabb csodákra: a fürjekre és mannára, a sziklából fakasztott vízre. De emlékezniük kell a hitszegésre, az aranyborjú imadására, a lázadásra Isten és Mózes ellen, majd az újabb csodákra és jelekre, melyeket tett Isten. És most itt állnak Kánaán előtt az ígért földje kapujában, s hiába volt a sokszori bizonyágtevés Isten részéről, lelküket félelem tölti el és újra Mózes és Isten ellen láznak, de most a büntetés sem maradhat el. És ez a büntetés a lehető legsúlyosabb: hisz amikor már láthatták az ígért földjét, amikor az ott járt kének gazdag legelőkről, és gyümölcsöt termő fáról és bővíző forrásokról számolnak be, akkor szól Isten: „Életemre mondom és az Úr dicsőségére, amely betölti az egész földet, hogy azok közül az emberek közül, akik látták az én dicsőségemet és a jeleket, amelyeket Egyiptomban és a pusztában tettem, mégis megkísértettek engem tízszer is, és nem hallgattak szavamra, senki sem fogja meglátni azt a földet, melyet esküvel ígértem atyáiknak.“

Az utóbbi két év lélek- és idegölő malmában élve, az elmúlt negyven évre emlékezve és eljövendő éveink, esetleg évtizedeink ki-